

# Obsah

|                                                                                                                  |               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <b>Seznam používaných zkratk</b>                                                                                 | <b>9</b>      |
| <b>Úvod</b>                                                                                                      | <b>11</b>     |
| <b>Předmluva ke druhému vydání</b>                                                                               | <b>13</b>     |
| <br><b>KAPITOLA I Přehled vývoje právní úpravy územní samosprávy<br/>(se zaměřením na území České republiky)</b> | <br><b>15</b> |
| § 1 Od vzniku územní samosprávy do rozpadu rakouského mocnářství                                                 | 17            |
| § 2 Od vzniku Československé republiky<br>do její okupace                                                        | 22            |
| § 3 Postavení samosprávných jednotek v období<br>tzv. protektorátu Čechy a Morava                                | 30            |
| § 4 Postavení obcí a územní samosprávy v období<br>národních výborů                                              | 32            |
| § 5 Obnovení a vývoj územní samosprávy<br>po roce 1989                                                           | 46            |
| <br><b>KAPITOLA II Komunální právo a jeho prameny</b>                                                            | <br><b>52</b> |
| § 1 Pojem komunálního práva                                                                                      | 53            |
| § 2 Prameny komunálního práva (v užším pojetí)                                                                   | 56            |
| § 2.1 Ústavní úprava                                                                                             | 60            |
| § 2.2 Zákony, prováděcí právní předpisy a vybrané prameny<br>evropského práva                                    | 62            |
| <br><b>KAPITOLA III Pojem a základní znaky územních samosprávných<br/>celků</b>                                  | <br><b>68</b> |
| § 1 Úvod                                                                                                         | 70            |
| § 2 Pojem obce                                                                                                   | 70            |
| § 3 Vyšší územní samospráva, kraje                                                                               | 73            |
| § 4 Územní základ                                                                                                | 77            |
| § 4.1 Sloučení obcí a připojení obce                                                                             | 82            |
| § 4.2 Oddělení části obce                                                                                        | 86            |
| § 4.3 Jiné změny hranic obcí                                                                                     | 88            |
| § 4.4 Územní změny obcí vyvolané změnami jiných územních<br>jednotek                                             | 90            |

|                                                                                             |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| § 4.5 Územní změny hlavního města Prahy                                                     | 91         |
| § 5 Osobní základ                                                                           | 92         |
| § 5.1 Historický exkurs (domovské právo)                                                    | 92         |
| § 5.2 Osoby v územních samosprávných celcích                                                | 96         |
| § 6 Pojetí samosprávy, právní subjektivita územních samosprávných celků                     | 102        |
| <b>KAPITOLA IV Druhy obcí</b>                                                               | <b>115</b> |
| § 1 Členění obcí                                                                            | 116        |
| § 2 Statutární města                                                                        | 119        |
| § 3 Hlavní město Praha                                                                      | 124        |
| <b>KAPITOLA V Spolupráce územních samosprávných celků</b>                                   | <b>128</b> |
| § 1 Úvod                                                                                    | 128        |
| § 2 Obecné formy sdružení obcí                                                              | 129        |
| § 3 Platná úprava spolupráce územních samosprávných celků                                   | 132        |
| <b>KAPITOLA VI Právní předpisy územních samosprávných celků</b>                             | <b>138</b> |
| § 1 Autonomní právo                                                                         | 139        |
| § 2 Obecně závazné vyhlášky                                                                 | 145        |
| § 3 Nařízení v oboru přenesené působnosti                                                   | 156        |
| § 4 Přijímání a vyhlásování obecně závazných vyhlášek a nařízení a důsledky jejich porušení | 161        |
| <b>KAPITOLA VII Působnost obce a kraje</b>                                                  | <b>164</b> |
| § 1 Pojem působnosti a její členění                                                         | 165        |
| § 2 Samostatná působnost                                                                    | 174        |
| § 3 Přenesená působnost                                                                     | 189        |
| <b>KAPITOLA VIII Organizace obce a kraje</b>                                                | <b>203</b> |
| § 1 Systémy uspořádání územních samosprávných celků                                         | 204        |
| § 2 Volby do zastupitelstev územních samosprávných celků                                    | 208        |
| § 2.1 Volby do zastupitelstev obcí                                                          | 208        |
| § 2.2 Volby do zastupitelstev krajů                                                         | 217        |
| § 3 Místní a krajské referendum                                                             | 221        |
| § 4 Orgány obce                                                                             | 225        |
| § 4.1 Zastupitelstvo obce                                                                   | 225        |
| § 4.2 Rada obce                                                                             | 232        |
| § 4.3 Starosta                                                                              | 234        |
| § 4.4 Obecní úřad                                                                           | 238        |
| § 4.5 Zvláštní orgány obce                                                                  | 242        |
| § 4.6 Orgány zastupitelstva obce a rady obce                                                | 243        |

|                                                                                           |                                                                                                     |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| § 4.7                                                                                     | Obecní policie                                                                                      | 243        |
| § 5                                                                                       | Orgány kraje                                                                                        | 246        |
| § 5.1                                                                                     | Zastupitelstvo kraje                                                                                | 246        |
| § 5.2                                                                                     | Rada kraje                                                                                          | 247        |
| § 5.3                                                                                     | Hejtman kraje                                                                                       | 248        |
| § 5.4                                                                                     | Krajský úřad                                                                                        | 249        |
| § 5.5                                                                                     | Zvláštní orgány kraje                                                                               | 249        |
| § 5.6                                                                                     | Orgány zastupitelstva kraje a rady kraje                                                            | 250        |
| <b>KAPITOLA IX Hospodaření územních samosprávných celků</b>                               |                                                                                                     | <b>251</b> |
| § 1                                                                                       | Nabývání majetku územních samosprávných celků                                                       | 253        |
| § 1.1                                                                                     | Přechod nebo převod majetku státu podle zvláštních úprav                                            | 253        |
| § 1.2                                                                                     | Nabývání majetku podle obecných úprav                                                               | 257        |
| § 2                                                                                       | Právní jednání územních samosprávných celků                                                         | 260        |
| § 3                                                                                       | Zakládání a zřizování právnických osob a organizačních složek a účast na jiných právnických osobách | 273        |
| § 3.1                                                                                     | Organizační složky územních samosprávných celků                                                     | 274        |
| § 3.2                                                                                     | Příspěvkové organizace územních samosprávných celků                                                 | 276        |
| § 3.3                                                                                     | Obchodní společnosti                                                                                | 278        |
| § 3.4                                                                                     | Ústavy                                                                                              | 279        |
| § 3.5                                                                                     | Školské právnické osoby                                                                             | 280        |
| § 3.6                                                                                     | Veřejné výzkumné instituce                                                                          | 280        |
| § 3.7                                                                                     | Dobrovolné svazky obcí                                                                              | 281        |
| <b>KAPITOLA X Územní samosprávné celky a jejich orgány a postupy podle správního řádu</b> |                                                                                                     | <b>282</b> |
| § 1                                                                                       | Rozsah působnosti správního řádu                                                                    | 283        |
| § 2                                                                                       | Správní řízení                                                                                      | 285        |
| § 2.1                                                                                     | Správní orgán                                                                                       | 287        |
| § 2.2                                                                                     | Dotčený orgán                                                                                       | 296        |
| § 2.3                                                                                     | Účastník řízení                                                                                     | 298        |
| § 3                                                                                       | Veřejnoprávní smlouvy                                                                               | 300        |
| § 3.1                                                                                     | Koordinační smlouvy                                                                                 | 301        |
| § 3.2                                                                                     | Subordinační smlouvy                                                                                | 303        |
| § 3.3                                                                                     | Veřejnoprávní smlouvy mezi subjekty soukromého práva                                                | 304        |
| § 4                                                                                       | Opatření obecné povahy                                                                              | 305        |
| § 5                                                                                       | Vyjádření, osvědčení, ověření, sdělení a jiné obdobné úkony                                         | 311        |
| <b>KAPITOLA XI Kontrola činnosti územních samosprávných celků</b>                         |                                                                                                     | <b>315</b> |
| § 1                                                                                       | Obecné otázky                                                                                       | 315        |
| § 2                                                                                       | Kontrola činnosti územních samosprávných celků                                                      | 320        |
| § 3                                                                                       | Dozor nad činností územních samosprávných celků a jejich orgánů                                     | 323        |

|                                                                             |                                                                |            |
|-----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|------------|
| § 3.1                                                                       | Pojetí správního dozoru                                        | 323        |
| § 3.2                                                                       | Členění správního dozoru                                       | 326        |
| § 3.3                                                                       | Systém dozoru nad činností územních samosprávných celků        | 328        |
| § 3.4                                                                       | Oprávnění dozorčích orgánů                                     | 330        |
| § 3.5                                                                       | Platná úprava dozoru nad činností územních samosprávných celků | 336        |
| <b>KAPITOLA XII Ochrana právního postavení územních samosprávných celků</b> |                                                                | <b>345</b> |
| <b>Přehled literatury</b>                                                   |                                                                | <b>353</b> |
| <b>Stručný věcný rejstřík</b>                                               |                                                                | <b>361</b> |